

EL NATURALISTA
MOLLETÀ ESTUDIA I
DIVULGA ELS VALORS
QUE ATRESOREN ELS
ARBRES, ELS BOSCOS I
LA NATURA



Josep Gordi
*Doctor en Geografia,
 naturalista i amant dels
 boscos i els arbres*

Ens mirem la natura amb SUPÈRBIA, DES D'UN PEDESTAL

Acabes de publicar nou llibre, *Tocats per la Natura*. Què hi podem trobar?

És un text de ficció que explica la història de dos adolescents, el Bernat i la Maria, i la seva relació amb la natura, una relació de descoberta a partir de converses amb personatges pujant muntanyes durant un any.

Aquests dos personatges tenen una relació molt propera a la natura. Creus que la societat actual se n'ha allunyat?

Totalment. A Catalunya i a la resta d'Europa gairebé tres quartes parts de la població viu en ciutats. Som gent urbana i això ens ha fet perdre els lligams que abans, quan la població vivia majoritàriament de la terra, eren molt fàcils de mantenir. Sabíem que l'ésser humà no ho dominava tot i això feia que hi hagués una major humilitat amb les relacions amb la natura.

Li hem perdut el respecte a la natura? En el sentit de no reconèixer que està per sobre de nosaltres però també com a un ésser més...

Per sobre tampoc és l'expressió que m'agrada fer servir. Diria que el fet clau és que també som natura, però ens hem posat a sobre d'un pedestal amb una certa supèrbia perquè tenim eines que ens permeten fer molt de mal. Agafem una motoserra i podem tallar un arbre que ha trigat cent anys a créixer, o una escopeta i matar un

animal. Aquestes sensacions lligades a la tecnologia fan que ens sembli que nosaltres no en formem part d'aquesta natura, com si només fos el nostre escenari. Som un ésser més i no podem viure sense la natura, però la natura sí que podria viure sense nosaltres.

Ets doctor en Geografia i has deixat la teva tasca com a professor a la universitat per dedicar-te a la teva devoció per la natura. D'on ve aquest amor?

El fet d'haver nascut al Vallès fa que la natura ens sigui propera. Des de petit, els meus pares em portaven a passar el diumenge a la tarda als boscos, al Besòs. Sempre ha existit aquest contacte amb la natura i amb els anys l'he anat vivint d'una manera més unitària. He vist que per relacionar-nos amb la natura no només hem de posar la raó sinó també altres parts més sensorials i interiors de nosaltres mateixos, cosa que abans era més comú i ara no ho és tant.

Precisament, un dels teus llibres parla de l'espiritualitat de la natura. Tu tens una cultura religiosa, creus que això t'ha ajudat a descobrir aquesta espiritualitat?

Tot ajuda. També veure altres cultures. Em va sobtar molt un viatge al Japó i veure com els seus espais sagrats són com parcs. Després de passar pel torii, que és aquella porta simbòlica entre el profà i el sagrat, entres en un espai ple d'arbres i hi predomina la naturalitat. Als diferents elements de la natura se'ls dona un caràcter animista, és a dir, tenen esperits dins seu. Així molts llocs naturals són sagrats a la vegada i des de temps seculars, no com a resultat d'una consciència actual. Això es manté avui dia i forma part d'una societat hipertecnològica, però on perduren aquests vincles. Això també em fa entendre que en un país com aquest hi naixessin els banys de bosc, com una altra manera d'acostar-se a la natura.

Què són els banys de bosc?

Està estudiat científicament que la passejada calmada pel bosc amb certs exercicis de relaxació, beneficia la salut. Al Japó, però també a Catalunya, existeixen xarxes de boscos terapèutics. En lloc de receptor tantes pastilles el que haurien de receptor molts metges són moltes passejades.

Què ens aporten els arbres?

Primer, un exemple d'altruisme. Ens ho

En comptes de tantes pastilles, els metges haurien de receptor més passejades, que són terapèutiques

NO PODEM VIURE SENSE LA NATURA PERÒ ELLA SENSE NOSALTRES SÍ QUE PODRIA 01
02
03
04
05
06
07
08

— Josep Gordi —

El Roure del Mil·lenari del parc de Can Mulà simbolitza un espai de pau i diàleg i és destacable que un Ajuntament hagi volgut recuperar aquest referent

Josep Gordi —

donen tot a canvi només que els intentem respectar i estimar. Sense arbres, sense vegetals –que són més del 90% de la biomassa de la terra– no existiríem, són la base de la resta d'éssers vius. Ens purifiquen l'aire i n'extraïem fusta... ens ho donen tot. Són un exemple d'amor. Representen adjectius que moltes vegades menystenim com a persones. Si et dic immobilitista no t'ho prendràs bé, en canvi la immobilitat és una característica intrínseca a l'arbre, que ha viscut i evolucionat al llarg de milions d'anys, amb un grau d'adaptació i evolució –i gairebé de perfecció–, admirable. O si et digués que ets un vegetal, tampoc t'agradaria...

I per què menystenim aquestes qualitats?

Perquè sempre tendim a menystenir la diferència, també entre les persones... I sempre ens agrada allò que és més proper. Cal fer un esforç per no sentir-te superior a un arbre.

Parlant de Mollet, si haguessis de destacar algun espai, quin seria?

A Mollet tenim molta sort perquè tenim un terme municipal petit, però la meitat és urbana i l'altra és rural. Tenir Gallecs és una meravella. Destacaria els boscos de Gallecs, sobretot el de Can Veira, on hi ha uns roures molt interessants. És un indret de caminada, un lloc per estirar-se i mirar els arbres de baix cap a dalt, la verticalitat...

És important tenir aquest punt de vista?

Sí perquè normalment no mirem cap a l'aire, mirem una pantalleta, o mirem endavant, però aixecar la mirada no és una ximpleria perquè t'adones que hi ha més d'una dimensió. L'arbre és com una persona, té una part amagada sota terra, les arrels, que són els nostres peus, el seu tronc és el nostre tronc i la seva capçada són els nostres braços. Les capçades busquen la llum i només això ja pot ser il·luminador, inspirador, t'ofereix una altra mirada.

Fa unes setmanes es presentava un estudi sobre el verd urbà a Mollet i deia que era de qualitat, amb bona quantitat. Hi estàs d'acord?

No calia fer tants estudis perquè és evident el que tenim. El que caldria és fer un homenatge a la gent que ha portat parcs i jardins en aquesta ciutat, sobretot en Josep Maria Mompín, que fa poc ha marxat d'aquí després de 30 anys. Gràcies a la seva activitat i la de tots els funcionaris, podem gaudir de

petits espais que són petites meravelles, amb una gran diversitat d'espais verds, que es relacionen amb Gallecs. Un exemple és Can Borrell, un espai que va créixer els anys 80 i que té un urbanisme meravellós, 50% privat i 50% públic, amb carrers molt amples, arbres plantats, interiors oberts. També hi ha barris molt densos, però tenim uns itineraris que ens permeten viure la diversitat d'espècies d'arbres... i això és molt positiu.

I què en penses de la situació actual de Gallecs?

Prefereixo parlar-ne simplement com a ciutadà perquè com que he estat regidor sé que des del vessant polític tot es viu com una confrontació, i això no m'interessa. Gallecs és una realitat molt bonica, però que amaga conflictes de gestió dins seu. Prefereixo quedar-me amb la meua vivència com a ciutadà i la sensació de ser un privilegiat que pot gaudir d'aquests espais.

Si haguessis de destacar un arbre de Mollet, quin seria?

Sempre pensem en grans arbres, en l'espectacularitat, longevitat, alçades... però sí hagués de destacar un seria un de dimensions encara petites: el Roure del Mil·lenari al parc de Can Mulà. L'Ajuntament de fa unes dècades va plantar-lo per commemorar la primera referència històrica de Mollet. Els historiadors van localitzar un document del segle XVI que esmentava que el Consell Municipal que aglutinava els pobles de Mollet, Gallecs i Parets es reunia sota els roures d'en Manent, ja desapareguts.

L'arbre com a espai de trobada...

Sí, i és una cosa que en alguns llocs encara existeix, com a l'Àfrica, on encara hi ha els anomenats arbres del diàleg, llocs on la gent que té conflictes els intenta resoldre sota l'efecte benèfic dels arbres. L'arbre simbolitzava un espai d'aïxopluc i pau, i que un ajuntament hagi volgut recuperar aquesta memòria em sembla un fet destacable. Esperem que visqui molts anys! ■



{ Per Laura Ortiz Mateo }